

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Idrotts- och fritidsnämnden

Datum:
2024-02-12

Diarienummer:
IFN-2023-00145

Handläggare:
Ewa Wennmark

Svar på initiativ från Moderaterna Edvin Alam, Marcus Jansson och Johannes Thersnström om meningsfull fritid för barn i riskzon

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

1. **att** besvara initiativet enligt föredragning i ärendet.

Ärendet

Moderaterna konstaterar i sitt initiativärende att en meningsfull strukturerad fritid och trygga vuxna förebilder är viktiga delar för att hjälpa barn som befinner sig i riskzon för kriminalitet eller utanförskap. Det föreslås samverkan mellan förvaltningarna kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen samt att förvaltningen ska ta fram förslag på hur idrotts- och fritidsaktiviteter kan ges som insats från socialförvaltningen. Förvaltningen ställer sig positiv till samverkan med socialförvaltningen utifrån att det skulle kunna bidra till meningsfull och strukturerad fritid. Uppdraget styrs dock från socialförvaltningen och en eventuell samverkan bör initieras från socialnämnden/socialförvaltningen.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen tillsammans med socialförvaltningen.

Ärendet innebär inte några negativa konsekvenser utifrån barn- och jämställdhetsperspektiv. Genom förbättrad samverkan mellan förvaltningarna ökar verktygen i arbetet med barn och unga i riskzon, vilket innebär att fler barn och unga kan få en meningsfull fritid och därmed bättre hälsa.

Näringslivsperspektivet är inte relevant i detta ärende.

Föredragning

Moderaterna konstaterar i sitt initiativärende att en meningsfull strukturerad fritid och trygga vuxna förebilder är viktiga delar för att hjälpa barn som befinner sig i riskzon för kriminalitet eller utanförskap. Initiativärendet belyser också den ojämlikhet som råder där vissa barn inte i samma utsträckning som andra har en meningsfull fritid, vilket kan bero på flera orsaker så som tillexempel; vart man bor, ekonomi eller nätverk. Initiativtagarna belyser också vikten av att utöka och utveckla de insatser som redan idag görs, för att fler barn ska undvika inleda en kriminell bana eller ett liv i utanförskap.

I initiativärendet föreslår man att ett samarbete inleds mellan förvaltningarna kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och socialförvaltningen samt att förvaltningen ska ta fram förslag på hur idrotts- och fritidsaktiviteter kan ges som insats från socialtjänsten.

Kultur, - idrotts- och fritidsförvaltningen har inom sitt grunduppdrag i uppdrag att tillgängliggöra och skapa ett varierat, aktivt och meningsfull fritid.

Idrotts- och fritidsnämnden bidrar till idrottens kärnverksamhet genom att ge föreningar tillgång till anläggningar och möjlighet att söka föreningsbidrag. Detta bidrar till att barn och unga ska ha god tillgång till en meningsfull, aktiv och trygg fritid. Idrottens kärnverksamhet är den centrala aktivitet som engagerar barn och unga, det skapar gemenskap och minskar utanförskap. Idrottens kärnverksamhet inkluderar träning, tävling, utbildning, ledarskap, evenemang och varje dag året om, av till största del ideella ledare. Nämnden ger också bidrag till ett antal föreningar som bedriver hållbarhetsarbete-CSR, vilket är satsningar som sker utanför föreningarnas kärnverksamhet. Exempel på sådana arbeten är Gameplan och Nattfotboll med fler. Därtill arbetar nämnden med att utveckla konceptet Summer zone till fler mini zone noder runt om i Uppsala kommun. Mini zone noder innebär öppna organiserade spontanidrottsplatser som är kostnadsfria och ligger i anslutning till skoldagens slut.

Hela förvaltningens totala arbete är att verka för ett kompensatoriskt och främjande fritidsutbud, så att så många som möjligt ska kunna delta.

Inför 2024 så har det beslutats om en samordnad insats mellan utbildningsförvaltning, socialförvaltning och kultur, - idrott- och fritidsförvaltningen, samt kommunledningskontoret genom uppdrag och beslut av kommunstyrelsen inom kraftsamling för att motverka kriminalitet och gängvåld. Kulturnämnden har i uppdrag genom avdelningen Fritid Uppsala, att öka en aktiv och meningsfull fritid för målgrupperna: resursskola, anpassad grundskola samt placerade barn och unga. Önskas ytterligare samordningsformer så ser kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen att möjligheter och vinster finns. Uppdraget styrs dock från socialförvaltningen och samverkan bör därför initieras därifrån.

Nämnderna har sedan en tid tillbaka ett idéburet offentligt partnerskap med RF-SISU Uppland och Fyrsgården. Inom partnerskapen arbetas det brett med att få fler barn och unga som idag står utanför, delaktiga och aktiva på sin fritid. RF-SISU Uppland har dessutom i uppdrag från Riksidrottsförbundet att arbeta med Idrottsklivet vilket kopplas samman med partnerskapet mellan kommun och RF-SISU Uppland. Fyrsgården har dessutom ett särskilt fokus att erbjuda verksamhet för barn och unga med funktionsnedsättningar, samt haft särskild satsning på att nå personer med

neuropsykiatrisk diagnos. Inom deras arbete ingår även att stötta och utbilda övriga föreningar och aktörer.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inga ekonomiska konsekvenser för nämnden.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 februari 2024
- Bilaga, initiativärende meningsfull fritid för barn i riskzon

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen

Magnus Jansson
Biträdande
förvaltningsdirektör

Initiativärende från M om meningsfull strukturerad fritid för barn i riskzon

En meningsfull strukturerad fritid och trygga vuxna förebilder är två viktiga delar för att hjälpa barn som befinner sig i riskzonen för kriminalitet eller utanförskap.

En meningsfull fritid har positiva effekter på barns fysiska och psykiska hälsa, samt på deras sociala förmågor. Men, rapporter visar att vissa barn har mindre strukturerad fritid än andra barn. Det kan bero på olika orsaker. Tillgången beroende på var man bor kan vara en orsak. En annan kan vara att man inte har ett tillräckligt bra nätverk som kan hjälpa till i att hitta goda aktiviteter. Det vi vet är att många barn i utsatta situationer behöver aktivt stöd i att hitta en meningsfull strukturerad fritid. Det skulle ge barn möjligheter att bredda sitt sociala umgänge samt vara en del av ett positivt sammanhang. Samt, vara en god förebyggande åtgärd mot utanförskap och kriminalitet.

Uppsala kommun har flertalet insatser som riktar sig mot barn och unga för att de ska delta i aktiviteter i större utsträckning, däremot är det för få som känner till detta. Vidare finns ett behov av att rikta stödet till de som verkligen behöver det. För att fler barn ska undvika att inleda en kriminell bana eller ett liv i utanförskap behöver vi utöka och utvecklar till de insatser som genomförs.

För att utöka möjligheten till fritidsaktiviteter för barn som vanligtvis inte hittar dit eller har andra hinder från att vanligtvis delta föreslår vi att Uppsala kommun ska kunna erbjuda idrott- och fritidsaktiviteter som en insats. Arbetssättet skulle kunna likna det som finns avseende fysiskt aktivitet på recept (FaR). Men i stället för att det är en legitimerad personal inom hälso- och sjukvården som utfärdar receptet så kan det vara personal inom socialtjänst. Prioriterade grupper som kan vara aktuella för insatsen kan till exempel vara barn som är hemmasittare, finns i riskzon för kriminalitet eller en bristfällig familjesituation. Arbetet att ta fram en sådan insats bör ske mellan socialförvaltningen och med kultur- idrotts- och fritidsförvaltningen. Samverkan med RF-SISU i framtagandet av en sådan insats uppmuntras.

Därför yrkar vi:

- att** förvaltningen ges i uppdrag att tillsammans med Socialförvaltningen i Uppsala kommun för att inleda samarbete för att tillåta barn som får stöd av socialtjänsten att delta i fler fritidsaktiviteter,
- att** förvaltningen ges i uppdrag att ta fram förslag på hur idrott- och fritidsaktiviteter kan ges som insats från socialtjänsten.

Edvin Alam (M)
Marcus Jansson (M)
Johannes Thernström (M)

20 november 2023

